

DEN GANGEN VI VAR SKOG

En gang har evigheten
gått i dette landskapet. Det var en ettermiddag
lenge før alt annet, trærne duvet svære
over skyggene i engen, insektsvarme
summende
Da en engel stille gikk her gjennom gresset
i sitt bare, ene øyeblikk
av tidløshet

Som vokser

Her vokser tid
Det går litt sakte
lykken

har så skjøre vinger
Ingen smykker er tilbake, kun
et gammelt bilde
ingen husker hvorfor
dette bildet er igjen
Her var du var bundet
bakketett,

forklarte for oss
helt til slutt
at vi må være
det vi er

Men du må være
som en venn for oss
sa vi, i skumringen
så nær forbundet
med erindringen, kun noen få detaljer
skiller. For
glemselen + erindringen = sant

Vi hadde tenkt
vi skulle sammenfatte
noen enkle ting, og formulere
noe viktig
Som den vårdagen du kom til oss,
du bar på noe rundt, et sentrum
av grå pels, en
mandala, du sa
du bar i håndvesken
den mørke Isens Øye
Det er den rytmen, sa du
som er margen i all pust, informasjon
Det er det eneste, det vokser
Det er alt

Claes tegner

Det er en skygge under treet
går en skygge under treet, gjenstår
en bevegelse, en hånd, en lugg
En gutt går under treet

Han er igjen der, raker løv
Det er et mørke under treet
spiser lyset, og en hastig
vind tar tak i løvet
løfter det som støv
Bestemor er inne, venter
Over arket glir bevegelsen
av gutten under treet

Blåser gjennom treet blyantmørke
krone, tiden blåser linjene
i stoffets folder, mammas strømper, mammas
hæler, harde pigger
Gutten raker, raker skumring
- er det skjærene som synger
når de sykler i alléen, er det samme
grus på veien, samme ekko
mot stakittet nå i kvelden?

Noen synger, mormor roper lunt
fra huset
Det er sild til middag
og det mørkner under treet, guttens skjul
av ensomhet

* * *

Ryggen hennes. Vakker
ryggen under hatten, det er
den han ser
Men mamma snakker
ikke, mamma bare skriker
under hatten rød
i fjeset under hatten

Og han snubler
over sprekken, snubler der
i trappen, ser
at det er hull
og snubler
Men der dagen krymper
overgår i middagstid og kveler, truer
kunne Perlefiskerduoen slå ut
fra kjøkkenradioen

* * *

Blyantmørket
brer seg, sprer seg fra det hvite
tomme
trer det første mørket
fram, de første brå bevegelsene
brå og dunkle,

lese brune tegn, den tause
sorgen under veven
stillheten der inne
Ingen hører. Bare pulsen
som han tror
er hjerte, jernsmaken
av hjerte

Det er skumring her
i tausheten,
et gammelt hat
som ingen vil gi navn
Men bestemor er trygg i
middagshvilen, krøllet sammen
hovne hender, røde stykker
kjøtt
Ved kjøkkenbordet
tegner han, og stillheten
blir veldig,
da hender det han plutselig aner noe, vet
Og skjærene han tegner
synger

Rommet

Sirkelen vandrer
Lyset vandrer
Kube, oktahedron vandrer,
mellom stjernene
er tråder trukket, det er dette
som er verdens labyrint
Fra ethvert punkt
til alle punkt
går tråden, spindelvev
av rom

Og formene er endelig falt
til ro,
de konkurrerer
ikke lenger. Noen er blitt
farge, andre
bare lytter: verden er
den tonen

Begrunnelse for rommets dimensjoner

Immanuel Kant
i Königsberg mente
at rommet har tre dimensjoner
For det er ifølge Newton
det rette
og var det kun to
hang ingenting sammen: mennesket
er en sylinder

Rommet der ute
hvor farer blir tent
er det muligens rom, her inne er rommet
det hvitmilde lys
som mykt rer opp verden, tingenes rom
der tiden flyter i klokkefast rytme
i drømte og mørkeblå
slag
og allting med tiden vender tilbake
for alt er tross alt
en eneste dvale
der tiden er helt viklet inn

* * *

Vi hadde noen trær den gangen, frodige
og svale, i denne hagen satt han
pestens sommer, epleskygget
og på tvers,

for Isaac Newton var en sur og irritabel mann
som kun en kort tid av sitt liv alvorlig
tenkte på fysikkens lover
Resten
brukte han på krangel. Ingen

epler falt på hodet hans, han satt der ensom, sint
en gammel alkymist
som leste det som sto der oppe, teksten fant han
rett her nede, eplene som falt
og falt

Og kanskje likner verdenslover
tingene: de bare
er der, oppstått

foran deg, det gjelder bare
å forstå
og fortsette
å tenke. For rett ved siden av en tanke
foldes andre tanker ut, og like ved
en innsikt
andre himler

* * *

Men så han duene den gangen, hvite
duer, Hellig
Ånd, og så han pikene som hoppet tau
i eplehagens dyp?
Her er for mye
ferdigskrevet, lest
og altfor mye
oppsummert - papiret
over ansiktet
han heller ikke så, en dues
ansikt er det, hvitt
og veldig

Og hvis allting
har en årsak, hva er mellom
årsaken og dens effekt?
Kanskje er effekt og årsak
egentlig det samme, spredt i minnene
som støv, som havreåkeren - når
blir havren høstet? Skjelver
under ospens glisne blad: vi er
i slekt
Og ikke et vilkårlig spill, et sammentreff,
for slump er ikke en
tilfeldighet
På tvers av sløsing, av tapet
leter gjennom klage, vet
det innerste som allting vet

Den egentlige bunnen

Du holder en kvist i hånden,
i går bar den røde blomster, i dag
er den tørr og brun, du holder
et stykke av verden
i hånden, verdens røde atomer
Du holder at alt eksisterer. Taushet,
atomer
og regn eksisterer
og langt før Nigredo idéen
om Newton, den dagen han lekte
på stranden

Helt i begynnelsen
var ingen ord, bare en mumling
og snøblinde lyder,
helt til en morgen da Ordenes
Gud
manet fram navn og tegnet
all verden, fisker og hender og tall
helt til ti
og drømmenes skygger
rett bak deg

Rommet var krummere dengang, og havet
vinrødt og tungt; i gyldenbrun
jord
ble sirklene risset, du malte
vårt liv på hulenes vegger, hender og dyr
og Solgudens ring, og drømte urolig
om hjul og atomer
- om vinteren spikket du taus for deg selv
på bildet
av Solgudens ansikt

Du snakket
om drømmen, men noe ble borte,
det skjer av og til med ting underveis,
og etter hånden har kanskje du også
laget historie, historien
vi puster, en storm
ut av fiskenes tid
Vi flyr den historien, flyr
her i tiden,
helt tett under landskapet
fiskenes tak

Vesentlig

To skjeve skygger
tidlig vårdag, kroppene
av glass,

og i vårfrakkenes folder et utydelig lys
i skyggemørket, over punktet
der de møtes som en
uviss sårbarhet
Dette er den ene tiden, dette
er all tid
som gis, så uklar
også rynkene
er visket ut
og ingenting igjen
foruten disse vennene
med påskeris på armen, tullet inn
i brunt papir
i brune frakker, sakte
gange

De har samme permanent
og sko for vonde ben, men skrittene
er ikke vonde, kanskje
er det takket være disse skrittene at noe
i det hele tatt
går opprett

MATERIEMATEN

Fortell om vannet
Vannet, våren fri
fra formen, snakk
om andre faser, kubens fase, fluktens,
tyngdens fase
Bare noen få historier
finnes, englenes tilfeldige signaler
i materien, i det stofflige som venter,
allting hektet i hverandre
Lengselen min
og glemselen din, den syke,
bleke solen
altfor lys, for vid
for overalt
Det var den tiden da vi skjelvende velsignet
oss, hverandre, og de store maiskolbene
tyngtet treets grener, tiden
da vi turde
reise, turde se en by og sprukne
fortau, kalkstøvet
som farger kommer fra
og sigarettene

Usynlig

Jeg lager de bokstavene
og ordene er mine
alt
er mitt
alene
skyggen min
er bare min
Men steinene
er kalde, grus
mot fotsålene, harde
i det landskapet
av solbrann
ingen stemmer, alt det blå
så blått
Det blå
er en alene
farge

Jeg må gå alene
selv
for det er mørkt der,
gråaktig
som stemmen din
Jeg gikk
det er min egen eng
min egen
skog
min hage, gulv
Og ordene
er mine der
det brenner i det rommet, brenner
når jeg er
Men jeg kan ikke
ikke snakke
ikke nå

Gödel

Den var ham fremmed
denne føden på de svikefulle
fatene, fremmed mat
bedragersk, heller
sultet han ihjel

For hva er maten? Stykker
av en ytterverden, fremmed stoff
han gjør til sitt, til øreflipper
tenner, snakk,
men han var noe annet
enn det fosteret som var kroppen
hans, som skygger
på en husvegg var han, dypblå
vinterskygger, nakne
trær og luften tett
av mørke, vinterens ubestikkelige mørke,
glansløst, uten vind
Og likevel, som gull på denne gavlen
danset søylene av solens
flekker

I stumhet var han lukket inne, i den tro
som språket ikke selv kan leve opp til, vissheten
der han fant hull, i alle uttrykk
sår
For det er menneskers lodd: alene
med en egen
sannhet, ensom med et felles
språk, det eneste
vi vet
om verden, verden vet
om seg,
en ripe i en overflate, spor
av den ufattelige orden
som blir blomst
og skifer under himmelens brønn
av mørke
Også maten
er del av den tilfeldigheten
der materien åpenbarer seg: i veiens
hvite støv, i stedene
der barnet første gangen åpner øynene, vulkaners
røkduft, halmen kjøttfarget
på stien

Og han frykter maten, råheten
den gangen da han streifet
sanden, bunnen
heksene som skrek i mørket
om at noe skjuler verden,
noe ondt

en sløv likegyldighet i midten
Men vi kan tross alt peke, mumle
"rød" og "firkantet", "idag", for noe sakte
finnes, som
et svartblankt vann i kveldslys, en bevegelse vi oppfatter
i hastverket på trikken hjem om kvelden
som en vind av menneskenes munn
sent en natt når ingen ser, gir
samme uvisse materie
brødet som er vårt

Søndag, Genève

Du kom barermet
kom kroppslig, vreden
tullet inn i kjøttstykker
du la til siden, du trakk kjolen
rundt deg, tett
det elegante stoffet
sydd så inn i kroppen, sømmer gnager
 huden din, de tynne trådene
som rust
De stikker ut

Som blåveis, som et vann
som tungen klistret fast
i ganen
og fremdeles rå,
i denne ettermiddagstimen, søndagsmiddags-
timen
Kroppene er praktiske
med kjøttbitene stablet, realismens deler
på hverandre, disse altfor nakne armene
som kleptomane bærer med seg
skjult i frakkens folder, kroppens tunge
kjøtt

Den gangen du tok livet
av deg
trodde du at alt ble glemt, at alt
ville forsvinne; skrekken
kroppen din
og bildene som vekket deg om natten, smaken
salt og jern
Du trodde
at du bare kunne stikke av, forsvinne
ut av huden

Sommerdagen
da vi gikk i parken, stiene
var tørre, slyngende, som var en park en hjerne
og de mange rosene den grønne
hjernens tanker. Midt i parken var det skjedd
noe, en politimann kom og snakket
til deg, dro
i lommene
i huden din
Se inn her, sa han, inn i bilens blanke vindu,
dette ansiktet
er ditt

Det var en likning der
som brast: du så ikke
ditt eget ansikt, du så hans. Grotesk
og rosa, fett, du så det løse
kjøttet, og din munn
var blek da du bestemte deg. Den lyse rosenhagen

luktet plutselig død, jeg prøvde
å ta hånden din
Jeg visste ikke da at døden inne i deg, spillelegal
og desperat, var i bevegelse og jaget deg
på disse stiene der bare tomme tanker
lå igjen, av rosene en støvet
duft
Du var betent av død, du var
beruset, noe fjernt og hvitt og lysende
Da husket jeg

du var et barn, den lille fletten slo
mot kåpekragen da du hoppet
paradis på fortauskanten
Og i drømmen skramler trikken nummer tolv
forbi, med lukkede og raske
vogner; og bak ruten vinker du og roper
men de snakker ikke språket ditt
Da vet du at du er
så liten, egentlig
er alle små, så små, og trikken
krysser landskap
i et språk
som viker inn i deg, i kroppen
tråd av rust

Ikon

Hun er en helgen, brent i glød
og dekket, overstrødd
av aske, sår og inderlig
lengsel
Ja, en helgen
i det innadvendte krysset
i et lys så blendende så sterkt
at øyet bare
oppfatter et mørke

I dette bildet brent
de milde stykkene av regnhimmel, det
hvite
det hun så
Forsiktig
strøk hun jord, strøk menneske
i alt det brune, nye,
vår velsignelse
i torven angende av dag
Vi er barna
vi er vannet, elementene for vekst
Og noen molekyler gull
er strødd i dette bildet
svartbrent, noen molekyler
jord,
for synet brenner åpninger
i treets årer ansiktstrekk og fakter, og i
hvirvlene små ekte ord
i tillegg
De var kjærlige

Så trette lot vi oss bli båret
gjennom rommet, "dette er den største
katedralen", sa hun
da hun strakte ut de armene, som tynne
vage minner, strakte seg unnselig mot oss, og ved
kanten så vi henne åpne hendene
velsigne oss
I alt det brente, månen
var en tvil
og noe lunefullt, vi ante dette
bildet, vannet
brunheten i jord

ETTERMIDDAG

Dyreminner

I deres dager oppsto
slumpen, formet sanden
spor av dyr. Og der i blad, i noe
løvaktig
ble hånden, fingrer, negler
noen spinkle menneske-
drømmer til, i tråder
av en slump
som også nærer tid

En dag i skumringen forlot
de dalen, uten dufter
uten vann og trær,
forlot de urtegården, lokket vekk
av falske sanger om en horisont
en eng

De vasket seg om kvelden i det drømte
vannet og beveget seg
tvilrådig
kantens mørke, famlet
møt noe gråaktig og nynet uklart
på de aller første
ordene

Måner

Månen hadde en
følgesvenn
en følgemåne, lenge gikk de
sammen over himmelen
Følgemånen sto
for spådom, for dens tid gikk litt
for fort, i fliken av samtidig
framtid
fulgte den stillferdig
etter Månen

Helt til den plutselig sakket
etter, sank på himmelen, streifet
asketreets skarpe egg og mistet
verdighet
og høyde
Da den var sunket
til usynlighet
ble månenes prestinne fra seg, utbrøt
"jeg som vet så altfor lite, vet jo ingenting
i grunnen
Men helt sikkert vet jeg: noen bor
i dette treet"

Bryllupet

Steder eksisterer, oppstår
visse dager
er de der
og lar et sollys gløde over gresskrenten
som også er der, og en teltduk blafre
over dem som sitter der
for å bevitne
alle syv velsignelsene

Et sted blir til
som plutselig duft fra ingensteder
der du vender om
for du vil kjenne duften
en gang til, og
den er borte
Det er tårer på det stedet
som vi lager mellom oss, du har
en fuglehals, som om en fluktfugl
hele tiden lå på lur i deg
og ler - som vitende og magre menneske ler
Du løfter denne latteren og bedømer
lødigheten, tyngden

Vi kom hit i busser, rike
sikre mennesker som tøvende gikk ut i våren,
damene på høye hæler sank i gressplenen
som nettopp var lagt ut, de ordnet
håret, øredobbene og la til rette smilene, og prøvde
å ta plass i dette glansbildelandskapet
blant de elleville barna som beruset
av den bløte plenen hoppet rundt
og rundt

Han som skulle gifte seg
gikk smilende, tålmodig fra den ene gjesten
til den annen, hilste. Hun som skulle gifte seg
var skjult, for bruden
er mysteriet. Ut av gjestehavet
strømmet mennesker fra fortiden, små barn
som var blitt voksne kvinner; venner uigjenkjennelige
blant tanter uforanderlige,
og brudgomssøstre misfornøyde, trette enn før
og elegantere
Brudgomssønnene var bleke og forkomne, unge,
tynget av sin mors katolisisme,
og så tungt bevisste
om sin fars, den stolte brudgommens
tilhørighet, hans utvalgthet

Solen står blikk stille, i den hvite
teltduken en sakte flagring
som av Gudens ånde
når rabbineren rekker vinen
begeret, til bruden

De er blitt mann og kone nå. En enhet, noe nytt
er skapt, de er blitt
ektet, alle jubler. Ringgutten har båret
ringen som han skulle, og bak blomsterpiken
lyser skrukne kronblad
rosa over gulvet, hver velsignelse
er utbragt, bruden viklet brudgommen
i sløret når hun løp syv ganger
rundt ham, de er mann
og kone nå

I tumulten etterpå er vi igjen
med samtalen vi avbrøt, for det er
som om vi en gang hadde reist sammen, som om
du hadde rørt ved meg
og et sted krysset hvitheten
Forvekslet drømmene, allverdens
bleke flekker i en ørken vid, så vidstrakt
at bevegelsene oppslukes
i ettermiddagslyset

Alt er bare grader
av forskjellig raskhet, fjell
beveger seg så sakte
mye saktere enn samtalen, enn eplene
som ruller over bordet her; så langsomt
er et fjell at vi kan tro
det er urørlig. Stille
ubrutt
mens jeg leter her på veien
etter sporene av deg og meg, vi lekte
her i vårkveldene, gjemsel, sisten
og de lekene
som oppsto av seg selv
Jeg ser vi er her, det er mange steder
mellom timene
og engene ble hvite nå i natt
for tiden stilner,
den har fanget oss til slutt, i lyse silkerender
Den bevegelsen er virkelig, ingen skisse, ørkenvinden
full av sand, for det abstrakte
finnes ikke, det er kun
en abstraksjon

Ut av Eden

Og du skal utstå all
forvandling, all legering, veien
mot det mørkere
mot altfor mye
visshet
At huden din
berørbar, hud
og ting
berørbare
skal også slettes ut, det jevne
stedet, spindeltynn
bevissthet

I år er vinter her på jorden, himmelen
fargeløs og frosset over alt
det selvlýsende, noen
spiller trekkspill hele kvelden
Og vi danser lenge, men det meste
lar seg ikke sies, visse tonefall er ennå
felles, for all virkelig geometri
er toners urbilde og minne

I den nålekalde motvinden
går barna syngende, de prøver sultne, skeivøyde
å huske alfabetet
"Her er kardemommekjeks", sa bestemoren,
"de ble bakt i forgårs". I den vinterlige dagen
skal vi alle spise sammen, spise brød
og salt, mens tiden
nærmer seg sitt høydepunkt
For vi skal være sammen her, skal sitte
her ved bordet under vinduet, se flodbølgen
i tidens ytre kant, så blå
som all benektelse. Som
søvn

Når skal noen endelig vise
verden?
Hvis du sender meg en e-post
må du skrive på et språk jeg kan
- for det er opp til deg
at jeg forstår. Men ingen, ikke
engang Gud
har ennå sendt oss dette brevet som vi lengter
etter,
guder vil noe annet, gjemt
her under bregnene
der marken lukter kalk
De er fra tiden da de store trærne vokste vilt
i hagen vår, den gangen
den var grønnere, den hagen der du bar meg, mor
og ga meg eplet, det var honninggult og rundt
som en planet

Og denne vinterlige jord
var det jeg rakte ham til slutt, en gullball
som vi lekte med i skumringen
i hagen, vi var unge, små, amfibielike, og det store
treet bugnet under epletyngden, flodbølgenes
aller siste dag

BARNETS FUGL

Først bygger vi
det virkelige, så stryker vi det
sakte
mykt langs ryggraden
Det våkner

Elvenes, Tönis

Skogbunn, skarpe viljer
dette landskapet så fattigslig
med enkle løvtrær, sånt
som vokser på granitt
i sommerkvelden, lange skygger, hjemkomst
rå som kjeller
Du bar med deg andre steder
grønne og befolket, jord
du ville være nær
og stien som vi går på løper
fra den store skogen her
og engen der, jeg tenker bakken er blitt vår, vi fletter
sammen hendene
og sier elsker, noe
minner litt
om salt, om lukt
av knær
Vi setter oss på mosen, håret ditt
er blankt og glatt, vi har med brød
og sigaretter, og du sier at her lærte du å kjøre bil, du fikk
den første bilen din den sommeren, holder
armen din tett rundt meg
Vi skal reise sammen, andre somrer,
vinternetter,
og du lærer meg
en estisk sang, en hjemkomst ved et istidsvann
Vi sammenlikner vannets blå med åsenes
og soler oss
og mumler noe, helium
og snakker sammen øyne lukket
gule lokk, om det at alle vet
at ingen vet
hva lyset er

La Plaine

Oppoverbakke
Det tar timer
Det er kjøligere nå, men vannets tunge grense,
løftet i et stykke som av
sølv, er stor og skarp og skjærer
hud av tid,
    det lette barnehåret ditt
som blafrer i et plutselig vindkast. Jeg
strever, sleper vognen hele veien
opp til benken der vi hviler
høyt på høyden, foran huset
med det rare gjerdet og den sinte
hunden

Tiden er det skjøreste, mer silkeaktig
enn alt annet, lett å løse opp
i vag fornemmelse, et vindskeivt
bilde

Det er klokkene, det tunge
som gir fasthet,
    dunkle møbler, blanke
minner om det sakte som hos trær,
som pusten

    sent på året

I kroppens tid
der alt går tapt
er bare stedene igjen, en dag
en stund
en særskilt vei, og denne gangen
på en benk
foran et hus
Så ensomme er kroppene
som skygger over skinner
ved stasjonshuset i sol, der vokser
ranker, bjørnebær
som du og mormor plukker, mørke
spor

Himmel

I dette livet skal du se så mange
himler, mørkerød augustnatt bunnløs himmel
stjerneladen, månemørk, og i november
himmelen vassende i ragget grus, du skal se skyer
haste vårblå himmel, og en tordenhimmel slepe seg
i svertetyngt moll

Du skal se himmelen i et takvindu, og himmelen
gjennom trær, du skal se hvite storbyhimler og kolibrilett
turkis en fjellhimmel
i mars, du skal se himmelen gul av varme over
Puglia, og den milde
himmelen
i Kyotos lyserøde vår
Og denne himmelen over Haga, grønn, så lett
den himmelen når du sykler
sandbakken i solregn

Barnets hage

Så lenge Universet
kanskje ekspanderer: ingenting
går tapt, vi stormer med en hastighet
som lysets
gjennom fortiden, men
hvilken tid?
Vi er av landskap
hemmelige som jorden, kroppens
kjøtt av dugg
For jeg er det
du kunne være, jeg er
menneskets ansikt, det du ante
da du våknet opp og så det våte gresset
vingespissen min
Jeg er perfektjon
Det uforanderlige. I den bratte
dalen, alt
det grønne, brune, ville,
over myldret lys og skygge, dalen
bunnløs enkel, blå
om kvelden, disig morgen
Her er jorden gammel
Spor av mange arter risset inn i molden, dyr
som ingen husker, fisk
med vinger, enhjørning og trilobitter
Dette er en jord
som ingen eier. Dette er de jordene
som ingen eier. Dette er de engene, en hage
ingen eier
De ble skapt, og aldri noensinne
ble de fristet, her bor ingen slanger
Her er jorden summende av liv, en gud
har pustet
gjennom dette gresset, vinden puster
gjennom dette gresset, barna
hopper paradiset
i veiens støv

VASSALBORO

Samtaler

I huset der kalde skygger
løper over veggen
sitter mannen og fornemmer flukten,
sørger
Tiden er dette dunlette
Av et øyeblikk beholder han bare
flyktigheten

Kjærligheten til de små døtrene
er så stor, jo mer han elsker dem
desto mer lengter han
etter å elske dem dypere og mer bestandig,
og hele tiden driver han videre på flak
av nye sekund, driver bort fra stedene
hvor han kan nå dem, hele tiden
driver barna videre på egne tidsstrømmer, hvert
øyeblikk lenger bort
Selv er han igjen
med sin umulighet

Hit flyttet de for roens skyld
for konsentrasjonen,
til huset der skyggene klatrer langs veggen og lyset
slår sårt gjennom villepletreet
Skogen er ikke vennlig her, sumpmarken gir etter
og bedragersk eføy etser huden, nabokonen
vokter alle skritt
Han liker engene rundt huset, men også her
er han litt adspredt, i en verden
hvor hver tanke truer
med for mange nye oppslag, og hvert valg
betyr et tap av noe annet

Det er en uskyld
i å bare leve. Hvert enkelt liv
blir sin historie, vever
nye bilder over ødemarken mellom
dyp og overflate. Ting
blir ikke mindre viktige
med tiden, de blir overhengende, for allting
vokser og blir større
og han elsker livet med en sorg så veldig
at den ikke strekker til
for vanlig språk. Ordene
er blitt som svære stener slynget
hit og dit av strømmen
i en elv, de ruller rundt i munnen hans
så tunge at han ikke egentlig
kan løfte dem
som alt i livet hans, for mye,
uhåndterlig
Også da han var den unge mannen
i et fotoalbum
på den øvre bokhyllen, var lengselen der
å bli berørt, å virkelig
elske

- Vi blir kanskje ikke klokere med tiden, sier han
og stenordene tumler rundt med smerten,
men vi vet så mye mer, vi skiller ut og går direkte til
det viktige, han nikker med en bjørns
fortvilelse

- Den gangen tullet jeg så veldig,
surret som en svimmel bie
Kjærligheten er så ensom. Alt som er betydningsfullt
er ensomt

Hver dag går litt av språket
tapt, av kroppen, av
troverdigheten

Huset rister i en hvalgrå vind
som stryker over jordene og grer det tynne gresset,
videre mot nabohus som troner over gressplener
ev engelsk snitt, perferkt og gotisk
stas

Å, nattsamtaler, labyrinter!

Mannen som betrakter alt med talmudistisk skepsis
stopper opp, han samtaler, han gråter

han forbanner tidens flukt

blant skyggene i skyggehuset her i Vassalboro, Maine

Jacks reise

Han levde i en tid
av stor elendighet, av smuss,
en tid av mørke
og diffus
opplysning, og den guden
som han synger til
er slett ikke for deg
Og likevel er det din Gud
han synger
når det lykkes ham
å strekke seg forbi
den grensen vi markerer
i naturen, i historien,
og forbi den golde
overlevelsen. Det var
musikken hans som lyktes,
alle formene
som kom til ham, alt
lys,

men den Opplysningen
vi arvet er så skjelven, ny
og enda nesten blind,
utydelige fliker
av preludium
og fuga i F moll
Helt ubeskyttet
bygger skjebnen
innover
og målbevisst, ufattelig
som en femårsplan
urokkelig,
og du drar tilbake, æresborger
i den byen som du engang
kom fra,
omfavnet av dem
som utslettet familien din
"Så hva er egentlig
et folk?" spør du
som er en borger av de tenkendes
nasjon,
men tankene er også
glemsel, abstraksjonen er et hjem,
beskyttelse
mot alt det grå, den voksende
historiens mørke tannhjul

Av to folk er du kommet,
og det ene ville utrydde
det andre. Du reiser
i de skårene som er
av den historien, og sier
at ditt folk
er Ordets, diskusjonens folk
og lidelsens, ditt hjertes
folk

Det andre, morderiske
gale folket ditt, musikkens folk
og ødeleggelsens
har bare gitt deg ham, Kantatene
som egentlig
berører

For under alt,
den mørkerøde skjelvingen
A moll, en nesten helt umerkelig
bevegelse
av samme slag som bølger
når de løfter en hel innsjø
i en ubegrunnet flukt
mot land
Der er den tonen
som du hører
når du ligger utstrakt for
å sovne, før
du sovner
Tonen bunnløs
dyp. Som mørket
straks før jul

Den andre siden

Romfarkoster
krysset Universet, det var klart
at et sted måtte gåten
få en oppklaring
De lette
etter Gud

Galaksehoper fant de, mørk
og gåtefull materie kanskje, noen
spredte røntgenrester etter noe
mistet
- det var de som mente
disse lommene var nøkkelen
til Gud, at sorte hull
var porene i Universets
gåtefulle ansikt
Man måtte lese
helheten, Guds navn er skrevet tydelig, på tvers
av hele kartet
Noen innvendte at kanskje
det gikk an å gå en
motsatt vei. Hver eneste detalj
er viktig, så de
det er noe alle vet
som lager mykvare, og alle
som har prøvd å snakke

Ja, kommategn
kan være vesentlig
så de sjenert. Det gikk
så langt til slutt at noen sa
at Gud
kan bare finnes i detaljene, en chipsets
åpenbaring, speilbildet
av verden i et fnugg
"for du kan ødelegge verden hvis du
glemmer en bokstav, og hvis du legger til
en eneste"

Gerson

Stedet mitt
Et eller annet
sted. Alt er til stede
ennå ubrutt, allting
er

I øyet ditt var morgen, dugg
og stemmer, lenge
har du stått der
Du har ventet der
på jordet under himmelen
Her er bunnen så du
her er alltings bunn begynnelsen, og her
er værelset av brukne
fuglevinger, minnets
rom
Der løper du, der
søker foten seg mot midten, kjolen
bølger over spranget, jeg
er elleve år og plukker
hestehov som brenner
gule, flammende de første
blomstene ved huset

* * *

I vårnatten er fugler
uten tvil, og husene
så blyge
Det er menneskekveld og vannet mørkner,
om og om igjen
går jeg forbi det gule huset, opp
til venstre, over torget
med platanene, langs stien, muren,
lekehuset
Glemselens tistel
i sin tistelvind, forgjeves leter etter
summen, delene,
det utsagnet i støv
vi ikke så
Vi vendte ikke om

Det sterke blå som lytter
mørket lyst i daggry, det er
vinterens liv
der jorden spiser
minne, røtter
Og vi finner ikke skallet, gresset
spirer ikke her
for bekker renner overalt, du sier
du er redd, vi går på sand
og høyt mot himmelen ruver
borgen, lik en strimmel

av den lange muren
gjennom Kina

* * *

Tiden veldig
mellom mandagen og fredag
seilte i oss, tiden
da vi strakte oss og nådde fram
vi visste
ikke hva vi gjorde

Der et sted
det sakte rennet da vi klatret
opp i eiketrærne, holdt de store grenene
så fast
Fordi å være er så flyktig
som en tørst, så
uhåndgripelig og likevel
så stofflig, rotfast
at vi trodde rommet
mellom oss
var verden, trodde
at vi ikke kjente fremmedskapet,
fryden
ved å snakke, løpe var så
stor
Men tausheten var ikke
trygg, som når du holder pusten
var den, mister
taket

* * *

Du sier at jeg hele tiden
reiser,
kanskje er det sant
og kanskje har jeg reist bestandig
Jeg som alltid reiste
ville nå deg, og de veiene vi gikk på
husker oss, de husker rastløsheten
og en gjenklang av den jerngrå skrekken
du bar med fra faren din, som var du skyggen hans
og tvunget til å følge flyktninglivet
hans

De veiene vi kjørte på den sommeren
et lysende og grønt og fruktbart
Sydtyskland, du lo
og foreslo du skulle stikke
hodet ut av vinduet og spørre dem
om veien, Dachau
som de skiltbesatte tyskerne
forvandlet til et Sted
- et lite perspektivskifte - en attraksjon

(besøk den populære Dachauleiren nå
i sommer!)
Den store tyske sommerhimmelen hang
plakatblå over veiene, en kamuflasjehud
over det store sluket,
universet
"det er mørkt, ufattelig mørkt der ute" sa
den gamle astronomen, absolutte
mørke

Et øyeblikk
satt jeg hos deg helt
stille. Og jeg visste at det var
det øyeblikket, visste

du er gress, og vinden stryker
over jordet, bløte bølger
i det tynne, sterke
gresset, stryker gjennom
          tiden min, den store tiden
din, all tid, den gamle stjernetiden
vår. Vi går her nå. Å, gå
med meg

GRAFITT

Jeg har sovet
i din borg, Castel
del Monte
Sov i borgen din, i vindens
stemmer sov jeg, hørte rommet
geometrisk tid, det ivrige
der stemmer hvisker inni muren, hvisker

det som vinden
synger, tårnet ditt i kvelden synger
her i tårnhatten, det blinde
vinduet
mot vinden, stormens øye
nær
det øret

Jeg har sovet
i din borg, i åtte dager sov jeg
verdens fire
hjørner, og jeg våknet ikke
fra min egen drøm
men din

Mars

Fremdeles i min barndom
kunne jorda bli velsignet
i det skarpe, brune lyset
blinde åkrer
rett før sånad
Det er senvinter, jeg vet ikke
hva runde kinn, et ansikt
er, men luften varsler vår
en plutselig fuktighet
På ryggen min rir barnet, synger
"hvordan vet vi ordene
hva allting heter?"
Allting heter, sult
og søvn..
"men kanskje gate heter
himmel!" jubler barnet triumferende,
og luften er blitt kaldere
det snør

Marsskumring, de mørke trærne usikre
i nye vårlige konturer, og en svanger kvinne
kommer mot meg
tung på veien, kroppen som har mistet
tyngdepunktet sitt, ustødig
går hun mot meg
Denne blinde hammen
over livets grense mot sin form
der snøfugg daler mellom oss, der blåmeis jubler
mellom oss, der mars-
skumringen spiser lyset
mellom oss

De hadde lenge visst
at all materie er vulkan, at innerst
dirrer fanget ild,
og de fortalte, Oppenheimer opprørt
da den første bomben detonerte
"fødselen gikk så fint", å, Lille Gutt
Hvordan en grufull kulde spredte seg fra skyggen,
de sto skjelvende i sommervarmen, kvinnene
trakk jakkene
tett rundt seg, Nagasakis mørke kulde

Hun forflyttes gjennom
marsmørket, det hemmelige livet, vi går dvelende
forbi hverandre, bæreposer
melk og brød,
den tynne plasthuden som funkler

* * *

Gjennom natten driver tidligere landskap
andre fabler, ikke vekk
de feltene, urolige
som siver under navnet, de
som blander bilde, minne, ting
en bortglemt skarabé, det
gule gressets
vind, et dun
som faller ut av sprekkene
i skålen. Ikke vekk
de tingene vi har, som leker, tømmer
bøtter fylt av lys
i skår av rom
Jeg ville lære meg, jeg ville
vite
hodeskallen din
"så jeg kan kjenne deg igjen
den dagen",
sluket
mellom elv og elveleie,
der jeg aner tvilen din, så smertefullt
å opprettholde øyeblikket
der du falmer bort, forsvinner
og blir mulighet

Når jeg beveger meg i tiden
i ditt ansikt
blir jeg rom,
som gress går gjennom
vinden, andre gjennom vannet
gjennom øynene
Som engler fyller værelset
der barnet sover

* * *

Vi stopper opp ved
rotvelten fra stormen
i november, og lar barna leke krig
bak haugene av jord
Hun smiler når hun langsomt går
forbi
og deler vinteren i to, i rygg
mot rygg identiske
som hansker, vinterens
spøkelse i annen retning, tidens
fór
"Se, nå er det jordoppgang
på månen", en bevegelse
går tapt i tiden, månens tid
Og hun går stille videre
langs vannet

De hadde gått en morgentur
den dagen i august, de plukket
blomstene ved elven
og fremdeles med bukettene

i hånden sto de ordløse, de hadde
glemt
hva allting heter, de sto stumme
ansiktene blendet, de var
vendt mot eksplosjonen
Friheten ble sluppet løs
på dette stedet, ut
i verden her, ".en enkelt bombe
utsletter en større by.." sa
generalen. Gjennom ilden
bærer noen på et barn
der vinden løfter drakekjetter, røyk
av Urakamielvens vann
Her spiser trærne sine løv, så nakne
tynne lokk
"det svarte lyset brente meg
i øyet, mor",
det store asketreet står i brann, og asfalten
er smeltet, for på engler
fingrer ingen

* * *

Hun går langsomt gjennom natten,
låner plass, kanaler
gjennomstrømmet av materie, av det oppløste
det ennå ikke skapt
form
Fremdeles i min barndom, vårnatten
i kroppens jord, jeg var så redd
for å bli avbildet i andre mønster, neste form,
jeg var utydelig
som en glemsel. Vi brøt liv
av dagen, himler
over landskap, over marken blendet,
hva er brød og vann, bevegelse, i drømmen
går vi sammen
mot et hus i lunden og gardiner
blåfrer i pianotoner spredt i rommet, gjennom skjeve
vindusruter
Utskilling og farge, barnelatter, småprat
mumler gjennom hylstret
gjennom draktene
av meislet fjell, av mold og løss, i avtrykk
i det levende
av andre former, langsomt
gjennom sprekkene i leiren
over navn, utydelige ansikt, sand
som fyker,

støver, puster
over sorgen
helt til ingenting
I hvilken
drøm...Hvem drømmer
snøfnugg i grafittlyset i mars

At vi var skog

Vi nådde
stedet midt i skogen der det mørke
lyset liksom slukker timen, også pusten vår
det egne, noe eldgammelt
og grønt
som ut av noe dypere og skjult
ble åpenbart

At vi var skog. At vi var trærnes
større pust, de trær som hver for seg
er hele verden, treets røtter
og forgreninger
historien, og den store, skyggefulle
kronen: våre egne
ansikt

Den er materie, den er skog
av røtter, stammene
som vokser,
grønsker
Og materien verner, dekker
den beskytter alt det indre
ville grønne og gir ly
for samtaler, snart
er det kveld
Men du må være varsom her, for en gang
skjedde noe her
med språket, dette sprukne
språket som vi bruker, fomler over

stedet der det deler seg i tre,
det spiser, ler
og ser seg langt tilbake
inn i skogen, i dens dype skygge
Nå er bare skiltene, bensinpumpen igjen, bak
blomsterhekken restene av biler, øgler, fjær
Men kanskje var det hit
vi drømte,
vevet oss om natten, kanskje
var det vi som oppfant
dette kjerret, oppfant sommerfuglens blå,
den feller ut to skarabévinger
og flyr, forlater drømmene

Den gangen vi var skog
bak tette, ranke stammer
tjernets ringer lysende
i sommernatten, stier tråkket opp
av labber, hover, poter;
sto vi lute i en gammel glemsel, grus
og fukt, du ventet
enkelt under grønnmørket, et øye
i hvert tre, en pulpa og et minne,
og et bilde
i hver stein

der alt det tidlige og nye
var beskyttelse mot ensomhet i nattlige
og lette regn
som driver over myren under hese
fuglers rop, den gangen
vi var skog

INNHold

En gang har evigheten
Som vokser
Claes tegner
Begrunnelse for rommets dimensjoner
Den egentlige bunnen
Vesentlig

MATERIEMATEN

Fortell om vannet
Usynlig
Gödel
Søndag, Genève
Ikon

ETTERMIDDAG

Dyreminner
Måner
Bryllupet
Ut av Eden

BARNETS FUGL

Først bygger vi
Elvenes, Tönis
La Plaine
Himmel
Barnets hage

VASSALBORO

Samtaler
Jacks reise
Den andre siden
Gerson

GRAFITT

Jeg har sovet i din borg
Mars
At vi var skog

